

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยได้รับการพัฒนา และส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจนมีบทบาทนำภาคเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทางการเกษตรต้องประสบกับปัญหาราคาตกต่ำ เพราะปริมาณผลผลิตที่ล้นตลาดโลก ปัญหาด้านการแข่งขันตลอดจนการกีดกันทางการค้าจากประเทศที่พัฒนาแล้ว จากการที่ได้มีมาตรการส่งเสริมการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนสินค้าเกษตรที่ประสบปัญหาดังกล่าวจากภาครัฐบาล ประกอบกับการแข่งขันกันในทางอุตสาหกรรมของภาคเอกชนเป็นแรงผลักดันให้มีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต และมีการถ่ายเทแรงงานเข้าสู่อุตสาหกรรมมากขึ้น ทำให้แหล่งที่ตั้งโรงงานต่างๆ มีความเป็นอุตสาหกรรมและความทันสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ ซึ่งได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี อันจะกระทบถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของแรงงาน จากชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติทำนาทำไร่ใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ มาเป็นการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานเหล่านี้จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงของอันตรายจากการทำงาน ซึ่งอาจถึงตายหรือบาดเจ็บ เนื่องจากแรงงานขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการป้องกันอันตรายจากการทำงานที่ผิด หรือยังปรับตัวให้เข้ากับสภาพการทำงานใหม่ไม่ได้

เมื่อดูจากสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานในอดีต (ตาราง 1.1) จะเห็นได้ว่า จำนวนการประสบอันตรายดังกล่าวสำหรับประเทศไทยในช่วงระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (ปี 2525 ถึง 2531) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในการผลิตนอกจากจะต้องมีแรงงานแล้วยังต้องประกอบด้วยปัจจัยอื่นๆ อีก อาทิเช่น เครื่องจักรอุปกรณ์ วิธีการผลิต สารเคมี ตลอดจน

วัตถุดิบอื่นๆ ปัจจัยการผลิตดังกล่าวเป็นทั้งเทคโนโลยีที่เก่าล้าสมัยและเป็นเทคโนโลยีที่ใหม่ล่าสุดที่ยังขาดมาตรการควบคุมที่รัดกุมเหมาะสมในการนำมาใช้ ประกอบกับการขาดการเอาใจใส่ของฝ่ายที่รับผิดชอบในด้านการป้องกันอย่างเหมาะสม ปัจจัยดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านภาวะแวดล้อมและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เช่น ก่อให้เกิดเสียงดังมากเกินไป สภาพที่ทำงานร้อนอบอ้าว แสงสว่างไม่เหมาะสม ฝุ่นและสารเคมีฟุ้งกระจาย บางแห่งมีความสกปรกรุงรังไม่เป็นระเบียบ มีการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ไม่ปลอดภัย มีการยกของหนักเกินความจำเป็น มีการยืนหรือนั่งทำงานด้วยท่าทางที่ไม่ปลอดภัย จัดให้มีชั่วโมงทำงานที่ยาวนาน การใช้แรงงานหญิงและเด็กไม่เหมาะสม ประกอบกับคนงานขาดความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันตนเองและความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเจ็บป่วยจากการทำงานขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อครอบครัวของผู้ใช้แรงงานและประเทศชาติโดยรวม (วีรพงษ์ เสริมจิระรัตน์ และ วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2528)

ตาราง 1.1 : จำนวนผู้ประสบอันตรายจากการทำงานทั่วประเทศ จำแนกตามความร้ายแรง ปี พ.ศ. 2525-2531

ปี	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสีย อวัยวะบางส่วน	ทำงาน ไม่ได้ชั่วคราว	รวม
2525	411	37	1,256	28,285	29,989
2526	346	23	695	33,864	34,928
2527	444	40	1,496	39,076	41,056
2528	402	42	1,359	38,618	40,421
2529	363	36	1,206	36,805	38,410
2530	393	43	1,375	41,833	43,644
2531	282	7	1,179	47,444	48,912

ที่มา : กรมแรงงาน ฝ่ายสถิติแรงงาน กองวิชาการและวางแผน

ผลจากการที่แรงงานได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานอาจนำไปสู่ความตาย ความพิการ หรือไร้สมรรถภาพ ตลอดจนการบาดเจ็บ ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

องค์ประกอบของความสูญเสียจากอุบัติเหตุ (Components of Loss) โดยทั่วไปแล้ว สามารถแบ่งความสูญเสียที่เกิดจากอุบัติเหตุออกเป็น 2 ประเภท (วิจิตร บุณะ โหตระ, 2529)

1) ความสูญเสียโดยตรง (Direct Loss) ได้แก่ ค่าบริการฉุกเฉิน ค่ารักษา ในโรงพยาบาล ค่าดูแลผู้บาดเจ็บภายหลังออกจากโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพ ค่าชดเชยในระหว่างเจ็บป่วย ค่าทำศพ ค่าชดเชยความพิการ ค่าทรัพย์สินเสียหาย เหล่านี้ เป็นต้น

2) ความสูญเสียทางอ้อม (Indirect Loss) เป็นค่าเสียเวลาเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการช่วยผู้บาดเจ็บ และวิเคราะห์หาสาเหตุการหยุดชะงักของโรงงานชั่วคราวเพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ผลกระทบที่ต้องเสียหายในระหว่างเครื่องจักรหยุดทำงาน หากมีการตายและพิการ เกิดขึ้นก็ต้องคำนึงถึงความสูญเสียเปล่าของการลงทุนที่ได้ให้การศึกษาอบรม และการอนามัยแก่ผู้ตาย และผู้พิการ การสูญเสียโอกาส (Opportunity Loss) ของคนตายและพิการ หากไม่ได้รับบาดเจ็บและสามารถหารายได้อีกต่อไป เป็นต้น รวมทั้งการสูญเสียซึ่งเกิดจากความเจ็บปวด ความเศร้าโศกเสียใจของครอบครัวและผู้เป็นที่รัก ซึ่งประเมินค่ามิได้

จากการศึกษาของคณะวิจัยจากมหาวิทยาลัย จอร์น ฮอฟกินส์ ซึ่งทำการศึกษาในประเทศบราซิลพบว่า การสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุ นั้นเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็ง ส่วนที่มองเห็น หรือค่าสูญเสียโดยตรงนั้นมีเพียงร้อยละ 6 ส่วนที่จมอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็น ได้แก่ ค่าสูญเสียทางอ้อมมีมากถึงร้อยละ 94 (DeCodes, J., 1979) การหาค่าความสูญเสียโดยตรงจากการประสบอุบัติเหตุ นั้นหาได้ไม่ยากนัก โรงพยาบาลส่วนใหญ่มักจะคำนวณหาค่าใช้จ่ายจริงสำหรับผู้ป่วยที่เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลต่อวันต่อคนไว้แล้ว ทั้งโรคบาดเจ็บและโรคอื่นๆ ที่สำคัญ หรืออย่างน้อยก็มีค่ารักษาเฉลี่ยของผู้ป่วยด้วยโรคต่างๆ ไป (ไม่ระบุโรค) ต่อวันต่อคน จากตัวเลขนี้ทำให้เราสามารถคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยอุบัติเหตุโดยเฉลี่ยได้ โดยนำเอาจำนวนวันรักษาเฉลี่ยมาคูณเข้าไป (วิจิตร บุณะ โหตระ, 2530)

ส่วนความสูญเสียทางอ้อม ซึ่งเป็นความสูญเสียที่ไม่ได้ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนหลายอย่างดังได้กล่าวมาแล้วนั้นมักไม่ค่อยได้รับการตระหนักถึงมากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องจากขาดหลักฐานที่ชัดเจนนั่นเองจึงทำให้ยากแก่การประเมิน แต่ในความเป็นจริงแล้วความสูญเสียส่วนนี้บาง

อย่างสามารถจะประเมินค่าได้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์แบบจุลภาคที่สร้างขึ้นเฉพาะ โดยอาศัยระบบบัญชีค่าใช้จ่ายของโรงงาน

อย่างไรก็ดี ความสูญเสียทางอ้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสูญเสียทางผลผลิตซึ่งนับได้ว่าเป็นความสูญเสียที่สำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลาการทำงานที่ขาดหายไป หรือประสิทธิภาพการทำงานของคนงานที่น้อยลงจากการประสบอุบัติเหตุในสถานประกอบการต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการผลิต โดยเฉพาะเมื่อแรงงานต้องสูญเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือสูญเสียอวัยวะก็ย่อมเป็นเรื่องเสียหายอย่างรุนแรงต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และส่วนรวมของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จากสถิติจำนวนการประสบอันตรายจากการทำงานในตาราง 1.2 ก็ให้เห็นได้ว่า ผู้ประสบอันตรายจากการทำงานส่วนใหญ่ คือ 27,024 ราย หรือร้อยละ 55.25 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ซึ่งได้รับความรุนแรงถึงขั้นตาย ทุพพลภาพ และสูญเสียอวัยวะรวมกันถึง 699 ราย นับเป็นการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่อยู่ในวัยเจริญวัยอันเป็นวัยของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 10,028 ราย และอายุ 15-19 ปี จำนวน 7,612 ราย รวมผู้มีอายุ 15-39 ปี ซึ่งอยู่ในวัยที่เหมาะสมกับการทำงานที่ประสบอันตรายจากการทำงานมากถึง 44,673 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.33 ของผู้ประสบอันตรายทั้งหมด

ความสูญเสียทางการผลิตจากการประสบอุบัติเหตุในการทำงาน โดยก่อให้เกิดการตาย (mortality) การเจ็บป่วย (morbidity) และความพิการ (disability) นั้น ไม่สามารถที่จะประเมินค่าได้ด้วยระบบบัญชีของโรงงาน ดังนั้นในการศึกษานี้จึงจะทำการหาวิธีการคำนวณค่าความสูญเสียในส่วนนี้ที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ตัวเลขที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยในส่วนหนึ่งนั้นจะนำเอาแนวความคิดหรือวิธีการทางสถิติที่เรียกว่า "ตารางชีพ" (Life Table) มาใช้ ซึ่งโดยหลักการแล้วตารางชีพนั้นจะใช้วัดระดับภาวะการตายของประชากรที่เกี่ยวข้องแบบจำลองและเทคนิคตารางชีพยังได้ถูกนำไปปรับใช้ในการศึกษาหลายทางด้วยกัน เช่น การศึกษาภาวะการเจริญพันธุ์ การอพยพ การเจริญเติบโตของประชากร ช่วงอายุสมรส ช่วงอายุการทำงาน และการประมาณมูลค่าที่เป็นตัวเงินของมนุษย์ในฐานะที่เป็นผู้มีรายได้จากการจ้างงาน (Dublin, L. I., Lotka, A. J., and Spiegelman, M., 1946)

การประเมินค่าความสูญเสียผลผลิตออกมาในรูปของตัวเงิน เมื่อแรงงานต้องประสบกับอุบัติเหตุจนถึงกับเสียชีวิต พิการ หรือบาดเจ็บนี้จะทำให้มองเห็นถึงผลเสียหรือปัญหาของการมุ่ง

พัฒนาอุตสาหกรรมโดยมิได้คำนึงถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยของแรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตอย่างหนึ่งอย่างพอเพียง ความสูญเสียนี้จึงกลายเป็นต้นทุนทางสังคมจำนวนไม่น้อยที่เกิดขึ้น ซึ่งโรงงานหรือสถานประกอบการควรเป็นผู้รับผิดชอบในการหาแนวทางหรือวิธีการในการลดต้นทุนดังกล่าว นอกจากนี้รัฐบาลควรได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นควบคู่ไปกับการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรม ก็จะเป็นการช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศในอีกทางหนึ่งด้วย

ตาราง 1.2 : จำนวนผู้ประสบอันตรายทั้งประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และความร้ายแรง ปี 2531

กลุ่มอายุ	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสีย	หยุดงาน	หยุดงาน	รวม
			อวัยวะบางส่วน	เกิน 3 วัน	ไม่เกิน 3 วัน	
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-	5	46	47	98
15-19 ปี	27	1	304	3,380	3,909	7,621
20-29 ปี	110	2	587	11,016	15,309	27,024
30-39 ปี	83	3	184	4,390	5,368	10,028
40-49 ปี	32	1	71	1,487	1,403	2,994
50-59 ปี	25	-	28	579	392	1,024
60 ปีขึ้นไป	5	-	-	75	43	123
รวม	282	7	1,179	20,973	26,471	48,912

ที่มา : รายงานการดำเนินงานกองทุนเงินทดแทน ปี 2531 กองทุนเงินทดแทน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการเสนอแนวทางหรือวิธีการในการประเมินมูลค่าความสูญเสียผลผลิตอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นความสูญเสียทางอ้อมส่วนหนึ่งที่สังคมต้องสูญเสียไปเมื่อแรงงานต้องประสบกับอุบัติเหตุดังกล่าว โดยได้นำเอากรณีศึกษาแรงงาน

ที่ประสบอุบัติเหตุจากการทำงานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2532 มาเป็นกรณีศึกษาในการวิเคราะห์

ในปัจจุบันแนวความคิดที่ว่า การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมจะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเกิดขึ้นได้เร็วกว่าการพัฒนาด้านเกษตรกรรมนั้น ได้ทำให้แรงงานเด็กในฐานะกำลังแรงงานกลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ การใช้แรงงานเด็กนั้นเป็นผลดีต่อการเพิ่มผลผลิตเพียงเล็กน้อยแต่ทำให้เกิดผลร้ายขึ้นมากกว่า เป็นต้นว่า เด็กจะถูกตรากตรำเกินกำลังทำให้สมรรถภาพทางกายและทางจิตต่ำลง ต้องอยู่ห่างไกลจากพ่อแม่ ขาดการศึกษา ฯลฯ แต่ในงานบางอย่างและในความจำเป็นบางโอกาสก็ยังไม่อาจจะสั่งห้ามมิให้จ้างเด็กเข้าทำงานได้โดยเด็ดขาด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการขึ้นเพื่อป้องกันและคุ้มครองเด็กไม่ให้ได้รับผลร้ายจากการทำงาน โดยนายจ้างจะจ้างเด็กที่อายุต่ำกว่า 12 ปีทำงานไม่ได้เป็นอันขาด เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต การทำงานบางอย่างอาจจะบั่นทอนการเจริญเติบโตของเด็กก็ได้ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานดังกล่าวในการศึกษาจึงได้กำหนดหน่วยการวิเคราะห์เป็นผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ที่ประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน และอยู่ในข่ายการคุ้มครองของกองทุนเงินทดแทนสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ อันเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการศึกษานี้ ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นแหล่งที่ตั้งของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ อีกทั้งสถิติการประสบอันตรายในการทำงานจากรายงานการดำเนินงานกองทุนเงินทดแทนปี 2531 ยังปรากฏว่าจำนวนผู้ประสบอันตรายจากการทำงานของจังหวัดสมุทรปราการสูงถึง 14,629 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 8.58 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดในข่ายการคุ้มครองของสำนักงานกองทุนเงินทดแทนในจังหวัดเดียวกัน ซึ่งนับเป็นอัตราส่วนที่สูงที่สุดที่ได้แจ้งต่อกองทุนเงินทดแทนในระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2531 เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ และสำหรับมูลค่าความสูญเสียทั้งสิ้นจะประเมินในรูปมูลค่าปัจจุบัน คือ ปี 2532

(1) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน, ข้อ 20
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ, เล่ม 89 ตอนที่ 61 ลงวันที่ 16 เมษายน 2515.

1.3 นิยามคำสำคัญที่ใช้ในการศึกษา

1.3.1) อุบัติเหตุ (Accident) หมายถึง สิ่งที่เกิดจากความละเลยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และขาดการควบคุมต่อเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นจากการตอบสนองการกระทำต่างๆ ของคนหรือสิ่งอื่น ผลที่ปรากฏก็คือการได้รับบาดเจ็บและเกิดความเสียหาย (Heinrich, H. W., 1950 : p.14)

1.3.2) การประสบอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน หมายถึง การที่ผู้ใช้แรงงานได้รับอุบัติเหตุซึ่งเกิดจากการทำงานจนทำให้ร่างกาย หรือจิตใจไม่สามารถทำงานได้ตามปกติในระยะหนึ่ง หรือสูญเสียอวัยวะ หรือพิการ หรือถึงแก่ความตาย และยังหมายความรวมถึงการเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องจากการทำงานด้วย ซึ่งในการศึกษานี้จะมีความหมายเดียวกันกับคำว่า "การประสบอันตรายจากการทำงาน" ที่ใช้ในสถิติของกรมแรงงาน

1.4 แนวการวิเคราะห์

การประสบอันตรายในการทำงานแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1) ประสบอันตรายถึงตาย คือ การประสบอันตรายที่ทำให้ผู้ประสบอันตรายถึงแก่ความตายทันที หรือภายหลังที่เกิดอุบัติเหตุในเวลาต่อมา

2) ประสบอันตรายถึงพิการโดยสิ้นเชิง คือ การประสบอันตรายที่ทำให้ผู้ประสบอันตรายต้องสูญเสียสมรรถภาพของร่างกายหรือจิตใจในการทำงานต่อไปโดยสิ้นเชิง เช่น มือหรือแขนทั้งสองข้างขาด บาดเจ็บที่ศีรษะจนเป็นเหตุให้สมองพิการ จิตใจนั้นเพี้ยนไม่สมประกอบจนไม่สามารถทำงานได้ หรือวิกลจริต เป็นต้น

3) ประสบอันตรายถึงพิการบางส่วน คือ การประสบอันตรายที่ทำให้ผู้ประสบอันตรายต้องสูญเสียส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงบางส่วนของร่างกาย แต่ไม่ถึงกับทุพพลภาพ

4) ประสบอันตรายถึงทำงานไม่ได้ชั่วคราว คือ การประสบอันตรายที่ทำให้ผู้ประสบอันตรายป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ชั่วคราวตั้งแต่หนึ่งวันขึ้นไป จำต้องหยุดพักรักษาตัวชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งจนกว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ เช่น แขน ขาหักต้องเข้าเฝือกไว้ชั่วคราว

ระยะเวลาหนึ่ง เป็นต้น

ขั้นแรกของการวิเคราะห์มูลค่าความสูญเสียผลผลิตสินค้าและบริการ เนื่องจากอุบัติเหตุจากการทำงานในงานวิจัยนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลจำนวนการตาย และบาดเจ็บจากการประสพอุบัติเหตุในการทำงานมาเปลี่ยนเป็นการสูญเสียเวลาการทำงาน (working year loss) โดยอาศัยแนวคิดและหลักการของตารางชีพการทำงานมาใช้ในการประมาณระยะเวลาการทำงาน ที่คาดว่าจะสูญเสียไปในกรณีที่แรงงานผู้ประสพอุบัติเหตุตายหรือทุพพลภาพ ส่วนในกรณีพิการบางส่วน และกรณีบาดเจ็บเล็กน้อยก็จะประเมินจำนวนวันทำงานที่สูญเสียโดยเฉลี่ยตามชนิดของความพิการ หรือบาดเจ็บ

ขั้นสุดท้ายของการวิเคราะห์ เป็นการประเมินมูลค่าความสูญเสียนี้ในรูปของรายได้ในอนาคตของช่วงระยะเวลาการทำงานที่เสียไปอันเป็นรายได้ที่แรงงานพึงได้รับ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นผลผลิตสินค้าและบริการที่แรงงานพึงผลิตได้ หากเขาเหล่านั้นมิได้ประสพอุบัติเหตุดังกล่าว

แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดการประเมินมูลค่าความสูญเสียผลผลิตจากอุบัติเหตุในการทำงาน

การวิเคราะห์ความสูญเสียผลผลิต

1.5 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ค่าความสูญเสียผลผลิตของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในงานวิจัยนี้ ได้นำเอาข้อมูลการประสบอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้แจ้งต่อกองทุนเงินทดแทน สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างปี พ.ศ. 2532 อันเป็นปีล่าสุดและมีข้อมูลสมบูรณ์ที่สุดในช่วงเวลาที่ทำการวิจัยนี้มาใช้เป็นกรณีศึกษาถึงความสูญเสียดังกล่าว อนึ่ง จากแนวความคิดของการประเมินมูลค่าความสูญเสียนี้น่าจะเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างตารางชีพการทำงานของประชากรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ มาเป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์ แต่ข้อมูลทางด้านประชากรที่ใช้ในการสร้างตารางชีวดังกล่าว อันได้แก่ ข้อมูลจำนวนตายรวมทุกสาเหตุโรคที่ได้จาก สำนักงานสถิติสาธารณสุข มีบันทึกไว้สมบูรณ์เพียงแคปี 2531 เท่านั้น ดังนั้นจากข้อจำกัดทางด้านข้อมูลดังกล่าว ในงานวิจัยจึงจำเป็นต้องอนุโลมใช้ข้อมูลที่ได้จากตารางชีพและตารางชีพการทำงาน ปี 2531 มาเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

อุบัติเหตุจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรมนี้ก่อให้เกิดความสูญเสียมากเกินกว่าที่คนทั่วไปมองเห็นหรือที่คาดคะเนกัน การประเมินค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจในส่วนของผลผลิตของชาติที่สูญเสียไปจากอุบัติเหตุดังกล่าว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของความสูญเสียทั้งหมด เพื่อให้ได้ตัวเลขใกล้เคียงกับความเป็นจริงนั้นจึงเป็นประโยชน์ในหลายประการคือ

1.6.1 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความสูญเสีย หรือวิเคราะห์ต้นทุนที่มีลักษณะ เช่น เดียวกันกับงานวิจัยนี้

1.6.2 เพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรมและมองเห็นถึงความจำเป็นของการควบคุมป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารประเทศโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนามักมองเห็นแต่ความสำคัญของเศรษฐกิจ และปัญหาปากท้องของประชาชนมากกว่าความสำคัญของค่าของชีวิตของประชาชนในประเทศ

1.6.3 เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบกับต้นทุนในการป้องกันอุบัติเหตุในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันที่เหมาะสมที่สุดต่อไป